

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului Curdoglo Dionis, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Curdoglo Dionis Ilia, născut la XXXXXX,
originar și domiciliat XXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1) Prima instanță: 12.08.2011 – 30.11.2012;

2) Instanța de apel: 24.12.2012- 11.12.2013;

Rejudecare: 18.08.2014 - 24.02.2016;

3) Instanța de recurs: 1) 03.03.2014 - 17.06.2014, dispusă rejudecarea;

2) 08.08.2016 – 14.03.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 30 noiembrie 2012, Curdoglo Dionis a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Procesul penal privind învinuirea lui Curdoglo Dionis de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217/5 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în legătură cu existența altor circumstanțe prevăzute de lege care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, potrivit rechizitoriului Curdoglo Dionis este învinuit de aceea că el, fiind condamnat conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău la patru ani închisoare, ispășindu-și pedeapsa privativă de libertate în penitenciarul nr.11, mun. Bălți, amplasat pe str. Ștefan cel Mare, 71, deținându-se în celula 60 și știind cu

certitudine că circulația substanțelor narcotice pe teritoriul penitenciarului este interzisă, printr-o metodă nestabilă de organul de urmărire penală, ilegal a procurat o cantitate nestabilă de substanțe narcotice, sub formă de marihuană pe care a transportat-o în celula 60 a Penitenciarului nr. 11, în scop de folosire personală, pregătindu-și dintr-o sticlă de plastic cu volumul de 2 litri - dispozitiv pentru întrebuințarea substanțelor narcotice sub forma de marihuană pe care ilegal, fără scop de înstrăinare, le păstra în celula 60.

La 01.07.2011, în rezultatul efectuării percheziției în celula 60 a Penitenciarului nr. 11 din mun. Bălți, unde ispășește pedeapsa deținutul Curdoglo Dionis Ilia, XXXXXX a.n., de către colaboratorii Penitenciarului nr. 11, mun. Bălți, lângă masă a fost depistat dispozitivul pentru întrebuințarea substanțelor narcotice, pe pereții căruia sunt depuneri de rășină de cannabis, în care a fost depistat componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțe narcotice. Masa rășinii de cannabis de pe pereții sticlei constituie 0,073 gr. /uscat/ și pe patul de lângă ușă - un pachet de hârtie, în care s-a depistat o masa vegetală, uscată, fărâmițată de culoare verde închis, care conform raportului de expertiză nr. 671 din 13.07.2011, constituie marihuană cu cantitatea de 6,52 gr, adică în proporții mari, pe care el ilegal, fără scop de înstrăinare le păstra, prin ce a desfășurat circulația ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, în proporții mari, cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă. Marihuana este inclusă în lista nr. 1 Tabelul nr. 1 Substanțe narcotice și psihotrope ce nu se aplică în scopuri medicale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal - *circulația ilegală a substanțelor narcotice și anume procurarea, transportarea și păstrarea ilegală a substanțelor narcotice în proporții mari fără scop de înstrăinare, a căror circulație este interzisă în scopuri medicinale.*

Tot el, este învinuit că, fiind condamnat conform sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău la patru ani închisoare, ispășindu-și pedeapsa privativă de libertate în penitenciarul nr. 11 Bălți, amplasat pe str. Ștefan cel Mare 71, deținându-se în celula 60 și știind cu certitudine că circulația substanțelor narcotice pe teritoriul Penitenciarului este interzisă, printr-o metodă nestabilă de organul de urmărire penală ilegal a procurat o cantitate nestabilă de substanțe narcotice, sub formă de marihuană pe care a transportat-o în celula 60 a Penitenciarului nr. 11, iar la 01.07.2011 cu ajutorul unui dispozitiv pentru întrebuințarea substanțelor narcotice a consumat ilegal substanțe narcotice sub formă de marihuană în Penitenciarul nr. 11, mun. Bălți, fapt confirmat prin procesul-verbal nr.650 din 01.07.2011, al examinării medico-legale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, cu concluzia „consecințele consumului de droguri, cânepă”.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 217/5 alin.(1) Cod penal - *consumul ilegal de substanțe narcotice pe teritoriul penitenciarului.*

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel procurorul în Procuratura Bălți, Aliona Modelina, solicitând admiterea acestuia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) și art. 217/5 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art.84, 87 Cod penal la 1 an și 4 luni închisoare.

În motivarea apelului procurorul a invocat următoarele argumente:

- sentința nominalizată o consideră ilegală și pasibilă anulării, deoarece instanța de judecată la adoptarea hotărârii nu a supus analizei obiective probe ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate;

- concluziile instanței de fond referitor la încetarea procesului pe capătul de acuzare privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.217/5 alin. (1) Cod penal și achitarea inculpatului pe capătul de acuzare privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3) lit. c) Cod penal, sunt nefondate și nu se bazează pe datele obiective dobândite în cadrul procesului penal pe cauza penală dată;

- instanța incorect a apreciat proba acuzării procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 650 din 01.07.2011, ca drept inadmisibilă, deoarece a fost obținută cu încălcarea dreptului la apărare al bănuitului, dreptului la interpret și cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor legii;

- concluziile date de instanță sunt bazate doar pe declarațiile inculpatului Curdoglo Dionis, făcute de către el în cadrul ședinței de judecată, și anume, că el nu a făcut cunoștință cu procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consum a substanțelor narcotice, așa cum era scris în limba moldovenească, pe care nu o posedă. El nu a fumat cânepă niciodată și consideră, că expertiza a dat răspuns pozitiv din motiv că a primit injecții și pastile;

- instanța de judecată a indicat, că în procesul-verbal menționat lipsesc careva mențiuni despre prezența interpretului și aducerii la cunoștința persoanei expertizate a dreptului de a contesta în termen de 3 zile rezultatul analizei;

- a menționat că, circumstanțele date, inclusiv și privind încălcarea dreptului la apărare, nu au fost declarate de către Curdoglo Dionis și apărătorul lui la momentul punerii sub învinuire (învinuitul a refuzat de a da careva declarații), și la faza de terminare a urmăririi penale, momentul, după care au făcut cunoștință cu materialele urmăririi penale, relatând despre lipsa careva cereri. Întrucât la momentul întocmirii procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală, partea apărării, care era obligată să invoce toate cererile și demersurile cu scopul reparării erorilor admise, nu s-a făcut acest lucru, nu s-a folosit de acest drept al său. Astfel, admiterea procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.650 din 01.07.2011 în calitate de probe nu contravine prevederilor art. 6 CEDO;

- declarația inculpatului în partea ce se referă la răspunsul pozitiv al expertizei din motiv că a primit injecții și pastile, este lipsit de logică, deoarece

folosirea medicamentelor în Penitenciar de către Curdoglo Dionis nu a fost confirmată prin careva documente medicale, la fel, conform concluziilor medicului narcolog la examinarea medicală a lui Curdoglo Dionis s-a constatat "Consecințele consum de droguri, cânepă"- substanța narcotica, care nu se conține în careva medicament, folosit pe teritoriul R. Moldova;

- în cadrul percheziției și cercetării la fața locului din 01.07.2011, în celula nr. 60 a Penitenciarului nr.11, mun. Bălți, unde se deține Curdoglo Dionis, nu au fost depistate și ridicate careva medicamente cu conținut de substanțe narcotice.

- declarațiile făcute de inculpat în cadrul ședinței de judecată, sunt metoda de apărare cu scopul eschivării de la răspunderea penală, dar care nu au fost confirmate în nici un mod de partea apărării;

- a indicat că, sunt nefondate și afirmațiile instanței referitor la faptul, că declarațiile martorilor angajați ai penitenciarului, urmează a fi apreciate critic din motiv, că sunt persoane direct interesate în cauză, deoarece faptele date nu au fost constatate prin careva probe în cadrul ședinței de judecată;

- a atras atenția și la faptul, că plângerea referitor la violență fizică aplicată în privința lui Curdoglo Dionis a fost depusă de către inculpat instanței în privința colaboratorului Penitenciarului nr.11 mun. Bălți, Toma A., care este martor pe cauza penală dată;

- a considerat că, analiza probelor acumulate în cadrul examinării judiciare în ansamblu, indică la prezența în acțiunile lui Curdoglo Dionis a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.217/5 alin. (1) și art. 217 alin. (2) Cod penal, care în opinia acuzării sunt destule pentru recunoașterea lui culpabil în comiterea infracțiunilor imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind achitarea lui Curdoglo Dionis de sub învinuirea imputată în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, iar procesul penal privind învinuirea lui Curdoglo Dionis de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217/5 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în legătură cu existența altor circumstanțe prevăzute de lege care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Instanța de apel a conchis că, probele prezentate de partea acuzării, care au fost cercetate în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și verificate în instanța de apel, nu confirmă vinovăția inculpatului Curdoglo Dionis de săvârșirea infracțiunilor imputate.

În acest sens, a indicat că, potrivit materialelor cauzei date, la 01.07.2011 a fost efectuată cercetarea la fața locului a celulei nr. 60, în urma cărui fapt în celulă s-a depistat o substanță vegetală și conform procesului-verbal din 01.07.2011, al

examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a constatat că, la inculpat s-a depistat consecințele consumului de drog (cânepă) *treaz*.

Totodată, a reținut că, dosarul penal în baza art. 217/5 alin. (1) Cod penal, a fost pornit la 25.07.2011, astfel că, dispunerea și efectuarea examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei a avut loc în afara procesului penal, adică până la pornirea dosarului penal, fiind grav încălcate prevederile art. 279 Cod de procedură, ce prevede că acțiunile procesuale se efectuează numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune, sesizare, ce a fost înregistrată, potrivit materialelor dosarului, pe acest capăt de acuzare la data de 22.07.2011, pe primul capăt de acuzare la data de 15.07.2011, în acel timp când procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului stării de ebrietate și naturii ei nr. 650 este din 01.07.2011. Prin urmare, procesul-verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, în conformitate cu art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, coraport la art. 279, nu poate fi admis ca probă de confirmare a vinovăției inculpatului.

La fel, instanța de apel a menționat, că lipsesc elementele obligatorii ale laturii obiective, adică consumul ilegal public de substanțe narcotice, nefiind prezent un raport medico-legal, obținut cu respectarea cerințelor legii procesuale, ce ar confirma faptul consumului substanțe narcotice. Prin urmare, lipsește temeiul juridic și de fapt pentru ca inculpatul să fie tras la răspunderea penală.

Cu referire la probele acuzării pe capătul de învinuire în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, instanța de apel a considerat că, declarațiile a trei colaboratori ai penitenciarului și doi colaboratori de poliție urmează a fi apreciate critic, ca fiind contradictorii, iar procurorul nu a prezentat probe suficiente, care să confirme că drogurile depistate aparțin inculpatului.

Reieșind din circumstanțele expuse, instanța de apel a conchis că, acuzarea nu a administrat și nu a prezentat probe concludente și pertinente, atât la faza urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și de apel, care ar fi demonstrat vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunilor imputate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul a invocat următoarele argumente:

- la adoptarea sentinței instanța a neglijat probele acuzării și anume: procesul-verbal de percheziție și ridicare din 01.07.2011, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.07.2011, raportul de expertiză nr. 671 din 13.07.2011, procesul-verbal de examinare a obiectului din 19.07.2011, procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și natura ei nr. 650, adeverința nr. 1672 din 04.11.2013, eliberată de directorul liceului teoretic din XXXXXX, copia adeverinței de

absolvire a instituției nominalizate sub nr. 000684, depozițiile martorilor XXXXXX și a medicului XXXXXX;

- instanța de apel a transcris în decizie concluziile instanței de fond, fără a da vreo apreciere probelor prezentate de acuzare;

- a considerat că instanța nu a rezolvat fondul cauzei, adoptând o hotărâre ilegală, deoarece concluziile expuse în ea nu corespund circumstanțelor cauzei, iar probele administrate în cadrul ședințelor instanțelor judecătorești dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a conchis că, în pofida prescripțiilor legale prevăzute în art.101 alin. (1) și (4), art.385 alin. (1) pct.1) – 4) și 384 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de fond nu a judecat cauza penală în condițiile legii și a adoptat o sentință care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, indicând că, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond:

- nu a apreciat fiecare probă administrată pe caz din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor (f.d. 196, pct. 2 din decizie);

- indicând că apreciază critic declarațiile a trei colaboratori ai penitenciarului și a unui colaborator de poliție, nu și-a argumentat concluzia în raport cu prevederile Codului de procedură penală;

- invocând că a fost încălcat dreptul la apărare a inculpatului în cazul procesului-verbal nr. 650 din 01 iulie 2011 al examinării medico-legale, nu a raportat această împrejurare la probele conținute în dosar cu privire la limbile pe care le posedă inculpatul, cât și la faptul că el a argumentat concluzia din acest act nu prin necunoașterea limbii în care acesta a fost întocmit, dar prin administrarea medicamentelor care puteau să influențeze testele respective;

- specificând existența unor circumstanțe prevăzute de lege care exclud pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală nu a nominalizat și care ar fi aceste circumstanțe la concret, cât și de care lege sunt ele prevăzute.

Instanța de recurs a indicat că contrar prevederilor art. 414 alin. (1) și (5), art. 417 alin. (1) pct. 8), art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece a repetat erorile de drept comise de prima instanță (f.d. 337, pct. 4 din decizie); nu a apreciat în nici un fel probele suplimentare prezentate de acuzator în ședința instanței de apel și consemnate în respectivul proces-verbal (f.d. 236-327); a raportat concluzia că „lipsesc elementele obligatorii ale laturii obiective, adică consumul ilegal public de substanțe narcotice” la circumstanțe de fapt și de drept neincriminate inculpatului în rechizitoriu, depășind limitele învinuirii în acest sens (f.d. 98, 342); invocând că dispunerea și efectuarea examinării medicale de

constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei a avut loc în afara procesului penal, adică până la pornirea dosarului penal, a ignorat art. 93 alin (2), 274 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevăd că în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul constatărilor medico-legale. Organul de urmărire penală dispune, prin ordonanță, începerea urmăririi penale în cazul în care, din cuprinsul actelor de constatare, rezultă o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune.

Astfel, instanța de recurs a conchis că împrejurările expuse supra aduc la concluzia, că instanța de apel nu a judecat apelul procurorului în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2016 a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, potrivit căruia a fost încetat procesul penal în privința lui Curdoglo Dionis Ilia învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) și 217/5 alin. (1) Cod penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, Curdoglo Dionis Ilia, fiind condamnat conform sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău la patru ani închisoare, ispășindu-și pedeapsa privativă de libertate în penitenciarul nr. 11 mun. Bălți, amplasat pe str. Ștefan cel Mare 71, deținându-se în celula 60 și știind cu certitudine că circulația substanțelor narcotice pe teritoriul penitenciarului este interzisă, printr-o metodă nestabilă de organul de urmărire penală ilegal a procurat o cantitate nestabilă de substanțe narcotice, sub formă de marihuană pe care a transportat-o în celula 60 a Penitenciarului nr. 11, în scop de folosire personală, pregătindu-și dintr-o sticlă de plastic cu volumul de 2 litri-dispozitiv pentru întrebuințarea substanțelor narcotice sub forma de marihuană pe care ilegal, fără scop de înstrăinare, le păstra în celula 60.

La 01.07.2011, în rezultatul efectuării percheziției în celula 60 a Penitenciarului nr. 11 din mun. Bălți, unde ispășește pedeapsa deținutul Curdoglo Dionis Ilia, XXXXXX a.n., de către colaboratorii Penitenciarului nr. 11, mun. Bălți, lângă masă a fost depistat dispozitivul pentru întrebuințarea substanțelor narcotice, pe pereții căruia sunt depuneri de rășină de cannabis, în care a fost depistat componentul narcotic activ tetrahidrocannabinol, prin urmare se atribuie la substanțe narcotice. Masa rășinii de cannabis de pe pereții sticlei constituie 0,073 gr /uscat/ și pe patul de lângă ușă - un pachet de hârtie în care s-a depistat o masa vegetală, uscată, fărâmițată de culoare verde închis, care conform raportului de expertiză nr. 671 din 13.07.2011, constituie marihuană cu cantitatea de 6,52 gr, adică în proporții mari, pe care el ilegal, fără scop de înstrăinare le păstra, prin ce a desfășurat circulația ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, în proporții mari. Marihuana este inclusă în lista nr. 1 Tabelul nr. 1 Substanțe narcotice și psihotrope ce nu se aplică în

scopuri medicale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004 și Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006.

Instanța de apel a indicat că, pe parcursul judecării apelului la demersul acuzatorului de stat, prin încheiere protocolară din 18.01.2016, a fost reluată cercetarea judecătorească cu cercetarea suplimentară a materialelor cauzei, și astfel, analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală și apreciindu-le, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că, în acțiunile inculpatului Curdoglo Dionis Ilia sunt prezente elementele infracțiunilor prevăzute de art. art. 217 alin. (2) și 217/5 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a statuat că, prima instanță a administrat probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinentei, concludenții și utilității acestora, însă greșit a concluzionat de a-l achita pe inculpat în temeiul art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, fără a aprecia și constata elementele componente prezente în acțiunile făptuitorului, deoarece a neglijat probele prezentate de către acuzatorul de stat în sprijinul învinuirii, care confirmă că acțiunile săvârșite de Curdoglo Dionis conțin fapte de procurare și păstrare a substanțelor narcotice săvârșită în proporții mari fără scop de înstrăinare.

Referitor la infracțiunea prevăzută de art. 217/5 alin. (1) Cod penal, infracțiune pe care procesul penal a fost încetat prin sentința instanței de fond în legătură cu existența altor circumstanțe prevăzute de lege care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, instanța de apel a considerat că, nu poate fi reținut argumentul instanței că, procesul-verbal nr. 650 din 01.07.2011 al examinării medico-legale a fost obținut cu încălcarea dreptului la apărare și dreptului la interpret a lui Curdoglo Dionis, care a invocat că nu este vorbitor de limbă română, deoarece potrivit materialelor cauzei penale, și anume, copia adevărului de absolvire a școlii medii din s. Baurci, Găgăuzia (vol. I, f.d. 318-320) acesta a fost notat pentru cunoștințele obținute la obiectul „limba și literatura moldovenească” cu nota 8 (opt), ceea ce dă posibilitate de a concluziona, că inculpatul a invocat motivele respective cu scopul eschivării de la răspunderea penală pentru acțiunile comise și incriminate de organul de urmărire penale, iar în afară de aceasta actul respectiv nu a fost contestat, deci poate fi probă în dovedirea vinovăției acestuia.

Astfel, instanța de apel a conchis că, din materialele acumulate la urmărirea penală și examinării judiciare denotă prezența în acțiunile inculpatului Curdoglo Dionis a infracțiunii prevăzute de art. 217/5 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, deși apărătorul inculpatului și-a expus poziția în vederea susținerii verdictului instanței de fond, totuși în urma acumulării probelor de organul de urmărire penală, care au fost cercetate atât în instanța de judecată, cât și suplimentar și în instanța de apel, se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Curdoglo Dionis de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) și art. 217/5 alin. (1) Cod penal.

Totodată, reieșind din faptul că infracțiunile au fost comise de către inculpatul Curdoglo Dionis la data de 01.07.2011, acestea, conform art. 16 Cod penal fac parte din categoria celor ușoare, termenul de prescripție de tragere a persoanei la răspunderea penală pentru astfel de categorii de infracțiuni, potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal expiră la scurgerea a 2 ani din momentul comiterii infracțiunii, iar inculpatul pe parcursul acestei perioade nu s-a eschivat de organul de urmărire penală sau judecată, astfel termenul de prescripție nefiind întrerupt, instanța de apel a considerat necesar de a înceta procesul penal pe ambele capete de învinuire în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

11. Decizia instanței de apel, pronunțată la 06 aprilie 2016, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului Curdoglo Dionis, la data de 05 mai 2016, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului avocatul invocă următoarele argumente:

- instanța de apel după pronunțarea unei hotărâri de achitare a neglijat prevederile art. 415 alin. (2/1) Cod de procedură penală, adoptând o hotărâre de condamnare pe aceleași probe cărora li s-a dat o apreciere cuvenită de către instanța de fond;

- consideră că, încălcarea prevederilor art. 24, 26 Cod de procedură penală, a lezat esențial dreptul lui Curdoglo D. la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenție, deoarece potrivit principiului contradictorialității în procesul penal, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și instanța de apel îi revine acuzatorului de stat. În acest sens CEDO în hotărârea Capean contra Belgiei din 13.01.2005 a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere a art. 6§2 și e obligatoriu, inter alia, că sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării;

- menționează faptul că, instanța de apel a admis erori de drept în ceea ce privește citarea și participarea inculpatului în ședința instanței de apel, deoarece, dispunând examinarea apelului în lipsa inculpatului menționând că, ultimul fiind citat legal în instanță nu s-a prezentat, a încălcat dreptul inculpatului de a participa în ședință, de a se apăra, de a da explicații;

- consideră că, în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, procurorul n-a prezentat probe, iar instanța de apel n-a constatat că inculpatul se ascunde de la prezentare în instanță și prin urmare nu s-a efectuat citarea inculpatului în conformitate cu legislația, iar instanța în condițiile în care n-a constatat că inculpatul s-a ascuns de la prezentare în instanță, nu putea examina apelul în lipsa inculpatului.

12. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

13. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului Curdoglo Dionis invocă în recurs său temeiul prevăzut de pct. 5) alin. (1) Cod de procedură penală – „cauza a fost judecată în instanța de apel fără citarea legală a inculpatului”, motivând cu faptul că nu s-au respectat prevederile art. 321 Cod de procedură penală.

Din materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că, judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa inculpatului Curdoglo Dionis, în privința căruia a fost dispusă aducerea silită în conformitate cu art.321 Cod de procedură penală, fiind adoptate decizii protocolare din 10 decembrie 2014, 11 februarie 2015, 18 martie 2015, 23 iulie 2015, 23 septembrie 2015 și 28 octombrie 2015 cu expedierea acestora spre executare Inspectoratului de Poliție Ceadâr – Lunga.

Colegiul penal relevă, că în adresa instanței de apel au parvenit rapoarte cu anexarea explicațiilor date de mama și fratele inculpatului – XXXXXX, de vecina XXXXXX, cu același conținut, precum și anexate informații din ACCES Web.

În acest sens, Colegiul lărgit menționează prevederile art. 321 Cod de procedură penală - Participarea inculpatului la judecarea cauzei și efectele neprezentării lui:

(1) Judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol.

(2) Judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul:

1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță;

2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui;

3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.

(3) În cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

(4) În caz de neprezentare a inculpatului în instanță, judecarea cauzei se amână, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2).

(5) Instanța, în cazul neprezentării nemotivate a inculpatului la judecarea cauzei, este în drept să dispună aducerea silită a inculpatului și să-i aplice o măsură preventivă sau să o înlocuiască cu o altă măsură care va asigura prezentarea lui în instanță, iar la demersul procurorului, să dispună anunțarea

inculpatului în căutare. Încheierea privind anunțarea inculpatului în căutare se execută de către organele afacerilor interne.

(6) Instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin.(2) pct.1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

În speța dată, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel pe parcursul judecării cauzei a dispus de nenumărate ori aducerea silită a inculpatului cu primirea aceleiași informații, ignorând celelalte prevederi ale normei citate supra, ceea ce denotă faptul că de către instanță nu au fost întreprinse toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura prezența inculpatului la judecarea cauzei în ordine de apel sau pentru a examina cauza în lipsa acestuia.

Mai mult ca atât, că potrivit informațiilor ACCES Web este evident că, Curdoglo Dionis Ilia, a.n. XXXXXX, a ieșit de pe teritoriul Republicii Moldova la 03.08.2014, intrat la 05.05.2015; ieșire 10.05.2015; intrare 09.08.2015 și ieșire 24.08.2015 (f.d.45; 62; 70; 86, vol. II).

Colegiul lărgit menționează că, art.6 al CEDO garantează dreptul învinuitului de a participa efectiv la desfășurarea procesului penal. Aceasta include, printre altele, dreptul de a fi prezent și de a urma toate procedurile în fața instanței. Acest fapt face parte din, implicit, din noțiunea de principiu al contradictorialității și poate să derive din garanțiile conținute în art. 6 § 3 lit. c), d) și e) – dreptul acuzatului de a se apăra el însuși, de a solicita audierea martorilor acuzării și de a obține citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2016, în cauza penală în privința lui **Curdoglo Dionis Ilia** cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra motivelor indicate în apel declarat de procuror, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de jurisprudența națională constantă, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

14. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului Curdoglo Dionis, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de

Apel Bălți din 24 februarie 2016, în cauza penală în privința lui **Curdoglo Dionis Ilia** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la data de **13 aprilie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru